

Térrendezés — elkészült tervezéssel

A szegediek szeretik a Széchenyi teret, amely nagyságával, változatos épületsorával, színes parkjával, korzójával, szobrával imponzánssal tárul a járókelők elé. S mivel nemcsak Szeged, hanem az ország egyik legszebb teréről van szó, különös figyelemmel kísérik a korzón néhány héttel ezelőtt megkezdett aszfaltozási munkákat. A tér felújításával az ünnepek előtt az aszfalt első rétegét már elterítették. Most a napokban a Takaréktár utca felőli útkeresztződésnél háromszög alakban ismét felbontották a friss aszfaltot, sőt a betonajazatot is — látták meglepetten a szegedi lakosok.

»Nem tudták volna ezt előbb megcsinálni?« — tették fel egymásnak és szerkesztőségünknek is a kérdést az anyagot és a munkát sajnáló emberek. Mivel joggal kíváncsiak arra is, hogy miért történt ez így, és mi lesz a tényleg, beszélünk az illetékesekkel. Tényként kell megállapítani, hogy a tér ren-

deszi terve csak a napokban készült el, ennek ellenére a munkát megkezdték. Korábban még csak arról volt határozat, hogy az eredeti utat megkímélik, csupán felújítják a korzó aszfaltját. Szó esett ugyan változtatásról, de az erre vonatkozó döntés csak a hét folyamán született, az elkészült terv elkészültével. Az ünnepekre nem akarták a munkálatokat függőben hagyni, ezért az említett szakaszon is leterítették az aszfaltot.

Fentiek előrehocsátása után azonban meg kell állapítanunk, hogy kell-e állapítanunk, hogy mégis előbb kellett volna elkészülnie a rendezési tervnek. Akkor nem dolgoztak volna feleslegesen a munkások és nem ment volna kárba annyi anyag sem, amennyit ott felbontottak. A népgazdaság érdeke megköveteli, hogy az ilyen munkáknál a jövőben nagyobb gondossággal járjanak el az irányító szakemberek, elsősorban a tanács érdekelt vezetői és szakigazgatási szervei.

Zsúfolt ház, nagyszerű irodalmi est Pályacsere Makó—Újszeged között Ságváritelepen

A szegedi írók és a szegedi fiatalok irodalmi színpada kedves meglepetést szerzett pénteken este a főként ipari munkásokból álló Ságváritelepi lakosságnak. Egész estét betöltő irodalmi műsort adtak a művelődési otthonban Friss szél címmel, mai szegedi írók műveiből. Az érdeklődésre jellemző, hogy a terem zsúfolásig megtelt. Mintegy háromszáz főnyi hallgatóság élvezte a műsort, s nagy tapsal jutalmazta az irodalmi színpad tagjait. Bevezetőt Andrásy Lajos, a Tiszatáj szerkesztője mondott.

Az első »kirándulás« volt ez az előadás az irodalmi színpadnak, de minthogy a munkás közönség oly nagy érdeklődéssel fogadta a kezdeményezést, a jövőben ezt a műsort több helyen is megismétlik. Másrészt tervezik, hogy írókkal közösen Mimentegy háromszáz hállyteleken, József Attila-telepen, s később más külvárosi művelődési otthonban is rendeznek hasonló irodalmi esteket.

A harmadik utcát aszfaltozták már a II. kerületben

A harmadik utca aszfaltgyalogjárdájának elkészítését ünnepelték idén a II. kerületben. A Jakab Lajos és a Hévíz utca után átadták a lakosságnak a megkezdett Ústökös utcát is. Kónya Ferenc tiz kubikosból, tíz aszfaltozóból, két kövezőből, egy kőművesből, három segédmunkásból és két éjjeli őrökből álló brigádját kedves házi ünnepségre hívták meg az utca lakói. Az

érdekeltek maguk is részt vettek az utca átadásán, ahol az összegyűlt lakók és aszfaltozó munkások előtt Lacsán Mihály, a II. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke mondott rövid köszöntő beszédet. Utalt arra, hogy ma a külvárosokra is nagy gondot fordítanak s ugyanakkor megköszönte a lakosság társadalmi munkáját.

Rakonczi Lászlóné tanácsos kérte a környékbelieket, hogy vigyázzanak az újonnan épített szép aszfaltgyalogjárdára — melynek szegélyét már virágosították —, s felkérte Frigyes Sebestyént utcabizalmi, két vállalja a szocialista megőrzést. Fodor Alajosné és Németh Gézané háziasszonyok mondtak köszönetet az útépítőmunkásoknak, akik nevében Komáromi Mihály és Pusztai István tett ígéretet, hogy a soron következő Ösz és Tápai utcát, valamint a Sziléri sugárat hasonló gondossággal aszfaltozzák ki.

Az útépitő brigád a jövő hét második felében a Felmadás utca aszfaltozását kezdi meg.

(Enyedi felv.)

A MÁV Makó és Újszeged közötti szakaszán lassan befejezéséhez közeledik a régi, elavult pályatest, valamint a fatalpályák kicserélése. A makói marosi híd és a Szőreg közötti szakaszon már befejeződtek a munkálatok. Jelenleg a makói nagyállomás és a híd közötti szakasz töltését is szelesítik. Fényképezőgépünkkel a 10-es pályamesteri szakasz dolgozóit örökítettük meg munka közben.

Szegedi diákok Debrecenben

A Szegedi Tudományegyetem Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziuma kezdeményezésére egyre inkább megvalósulnak azok a törekvések, amelyek a gyakorló gimnáziumok közti szorosabb együttműködést szolgálják. Így látogattak el most, április 6-án és 7-én a szegediek Debrecenbe. A Kossuth Lajos Gyakorló Gimnázium diákjai fogadták nagy szeretettel a mintegy 140 vendéget.

Az előzetes levelezések alapján a vendégek és a vendéglátók csütörtökön szép hangversenyt rendeztek. A műsorban a zene és a költészet egyaránt helyet ka-

pott. Különösen nagy sikert arattak az énekarosok Mihály Doni legények című kórusművével. A háromórás műsorban a zenekar is fellépett: Mozart és Rimszkij-Korszakov művei szerepeltek a hangverseny programjában.

Másnap a vendéglátók megmutatták szegedi barátainak a várost. A KISZ-vezetők tapasztalatszerése után az önképzőkör tagjai ültek össze megbeszélésre. A történelemszakkör tagjai külön örültek a látogatásnak, hiszen a történelmi emlékekben oly gazdag város szinte minden utcájában mutatott valamit érdekeset. Az 1848-as hagyományok és az 1945-ös emlékek, a kollégium, mind-mind sokat mondanak az érdeklődő számára.

Akit a politechnika érdekelt jobban, a debreceni Ruhagyárban és a Bútorgyárban láthatta iparunk újabb létesítményeit.

A programot jól sikerült sportverseny zárta be. A kézilabda- és a kosárlabdamerkőzést egyaránt a szegediek nyerték. A nagyszerűen sikerült kiránduláson a szegediek sok barátot szereztek. A barátság még szorosabbá fűzésére öszel kerülhet sor, amikor a debreceniek látogatnak el városunkba.

Kiss Aurél

Égből pottyant balerina a Honvéd téren

Tegnap délután 4 órakor leplezték le a Honvéd téren Szeged legújabb... az tulajdonképpen fogalmam sincs, hogy egyáltalán leplezték-e Szeged legújabb köztéri szobrát. Inkább azt hiszem, hogy csak úgy pottyant az égből, minden előzetes bejelentés nélkül. Talán jókedvűből, de lehet, hogy bánatából vetette le magát egy bárányfelhőből. Erkezesét ugyanis nem jelezte semmilyen hivatalos fórum, az emberek egyszerűen csak azt látták, hogy már ott áll jelenlegi helyén, a Honvéd téren, annak is a baloldali oldalán, egy kis bokron innen, és még két még kisebb bokrocskán túl, a játszótér szomszédságában. Alumíniumötvözetből a teste, balettcipőt visel, kezét kecsesen arcához tartja, s az egésszel alig éri el a méteres magasságot. Egyéb ismertetőjele nincs, hacsak szoknyáját nem számítom, mely leginkább az úrrakéták szárnyaihoz hasonlatos. De hát ez is csak azt bizonyítja, hogy valahonnan az égből érkezett, a tavaszi szelekkel. Így lett talán egy Vénusz-beli város leányából a földi Szeged kedves kis lakója. Ki tudja?

F. K.

Nagy jelentőségű kísérletek a hazai nyersanyagok gazdaságosabb felhasználására a Szegedi Jutaárugyárban

Megdrágult a juta a világpiacon: ez a magyar juta-gyárak, többek között a Szegedi Jutaárugyár műszaki gárdájának is kötelességévé teszi, hogy a hazai nyersanyagok nagyobb mértékű felhasználásával kísérletezzenek. Ezek a kísérletek a szegedi üzemből már meg is kezdődtek, s eredményesen használják fel a külföldről behozott nyersanyagok helyett a hazaiakat. De még ezt a hazai anyagot is jóval takarékosabban, gazdaságosabban akarják a jövőben felhasználni, mint eddig.

Mindez önmagában is elég gond. Hozzájárul ehhez még az is, hogy a népgazdaságunk máris — és a jövőben még inkább — kevesebb zsákra lesz szüksége. A mezőgazdasági terményeket ugyanis, a korszerű követelményeknek megfelelően, elsősorban nem zsákokban, hanem raktárakban tárolják majd. Ez azt jelenti, hogy a Szegedi Jutaárugyárnak — amely úgyszólván egészen az utóbbi hónapokig kizárólag zsákokat gyártott — ki kell terjesztenie a gyártást olyan cikkekre és árucikra, amelyek kapcsolatosabb, kelen-dőbbek a zsákoknál.

Futószőnyegyártás — jutagyárban

Az üzem műszaki gárdája megértette, hogy ebben a helyzetben nagy feladatok várnak rájuk. Most nagy jelentőségű kísérletekkel próbálják ki a hazai nyersanyagok bevezetését és gazdaságosabb, takarékosabb felhasználásukat.

A gyár termékeinek bővítése érdekében a szövőgépek átalakításával sikeresen megoldották a futószőnyegszővés problémáit. A kezdeti egy-gépes rendszerről egy műszaki berendezés felhasználásával áttértek a kétegéses rendszerre. Ma már egy szövővő két képen dolgozhat.

Az elmúlt negyedévben is gyártottak ilyen futószőnyegeket, a nagyobb mennyiségű termelés azonban csak körülbelül egy hónapja kezdődött meg. A gyártást természetesen a következő negyedévben is folytatják majd, sőt terveik szerint a szőnyegszővéshez szükséges műveletek közül az eddiginél többet akarnak elvégezni a gyárban. Eddig ugyanis az Újszegedi Kender- Lenzővő Vállalattól kapták a félkész anyagot, most nagyrészt saját üzemükben szeretnék

előkészíteni a szövést, például festeni az anyagot, a főtvetést megcsinálni stb.

Hazai anyagok a gépeken

Az úgynevezett rugóváson gyártását is sikeresen kifizésítették. De akárcsak a futószőnyeg, ezt a fontos műszaki szövetet is — amelyet például a kárpitosok is felhasználnak — csak szövők a gyárban. Az anyagot más üzemekben készítik elő. Most azt tervezik, hogy a szövéshez szükséges fonalat is ok maguk állítsák elő.

A következő nagy jelentőségű kísérlet: száz százalékos lenkóc anyagból jutágegpeken — vagyis olyan gépeken, amelyek eredetileg csak a juta feldolgozására alkalmasak — fonalat fontak. A kísérlet újszerűsége abban van, hogy a kőből teljesen kivonták a jutát, pedig azt eddig még a hazai kőcsonalakba is belekeverték, általában és körülbelül 20—30 százalékos arányban. A kísérlet eredményei kétségte-lenül biztatóak.

Az a másik kísérlet sem jelentéktelen, amellyel a juta helyettesítésére úgynevezett lánconfónási próbákat végeztek, kizárólag hazai rostok felhasználásával. A gyártás technológiájának újszerűségére jellemző, — egy mozzanatot kiemelve a folyamattól —, hogy az anyag a puhítás, pácolás után kétszer kerül a tépő-kártológépekre, hogy az anyag kidolgozása így jobb legyen. Előbb a fonalból belföldi szükségletre szákszövetet gyártottak, és munka közben kiderült, hogy a szövődei szakadás itt kevesebb, mint az egyéb keverésű fonalaknál. Az úgynevezett egyenlőtlen-ségi százalék azonban már egy kicsit magas volt. Vagyis a fonal egyik része vastagabb, másik része vékonyabb lett. Ezen változtatni, az egyenlőtlen-ségi százalékot javítani: a további kísérletek egyik legfontosabb feladata.

Műjuta

A szegedi üzemből a jövőre felül kísérleteznek műjuta — Zell-juta — felhasználásával is. Ennek az NDK-ból érkező anyagnak többek között az az előnye, hogy kevesebb munkaművelettel is kifogástalan minőségben fel lehet dolgozni.

Ezeket a nagy jelentőségű kísérleteket az üzem dolgozói minden erejükkel segítik. Szívesen vállalják a több munkát, a kísérletekből következő nagyobb feladatokból, s nincs bennük túrelmelettség az esetleg jelentkező nehézségekkel szemben.

Két pályázat mérlege

A szegedi városi tanács által hirdetett képzőművészeti és irodalmi pályázat eredményét a minap tették közzé, s ez még eléggé frissen él a köztudatban. Ez adja az indítékot arra, hogy a pályázati eredmények tükrében vizsgálódjunk: a várakozásnak megfelelő-e a szegedi képzőművészek, írók és költők alkotásai, vagy sem? Az egyikre, a képzőművészeti alkotásokra azonnal igennel felelhetünk, sőt a legteljesebb dicsőretet érdemlik az alkotóművészek, akik ezen a pályázaton szinte önmagukat múlták felül. Az irodalmi pályázatra beérkezett művek zöméről, sajnos, ezt az ígert sem lehet kimondani, nemhogy a dicsőretet. Ez pedig nagyon is elgondolkodtató, annál inkább, mert mint utóbb kiderült, a szegedi írók és költők, fiatalok és idősebbek egyaránt, távol tartották magukat a pályázattól. Miért? — vetődik fel a kérdés. Sértődésből, vagy mert nem volt mivel pályázniuk? Egyik kérdés sem reális. A sértődés azért nem, mert a Magyar Írók Szövetsége Dél-Magyarországi Csoportja megalakulásával minden korábbi vélt sérelem megszűnt. sőt nyíltan kimondhatjuk, hogy ilyenek az utóbbi években már nem is voltak, és ma sincsenek. 1956 után korábban soha nem tapasztalt elevenséggel, új tehetségek egész sorával telítődött meg az irodalmi élet Szegeden, amely a Tiszatáj Kiskönyvtár-sorozatban megjelent művekkel is bizonyítható.

Ez az alkotókévd és az újabb tehetségek kibontakoztatása a kézzelfogható mában is érvényes, hiszen kinek-kinek könyve jelenik meg a közeljövőben, míg mások nagyobb munkán dolgoznak, vagy különböző lapokban publikáltatják újabb alkotásait. Valahol azonban nincs valami rendjén, legalábbis ahogy a pályázat mérlege mutatja, s erre joggal vár feleletet a közvélemény a Magyar Írók Szövetsége Dél-Magyarországi Csoportjától, amelynek elsősorban figyelemmel kell kísérnie az írók és költők alkotásait, s azokét is, akiket e csoport mint fiatalokat, kezdőket szervezettelileg összefog, s akiknek esetleges problémáik megoldásában is segítenie kell.

Vagy talán »hivatalból« többet foglalkoztak Szegeden mostanában a képzőművészekkel, mint az írókkal? Ez önmagában nem ad megnyugtató feleletet, noha a képzőművészek ügye, problémája tényleg sokszor és sok helyen szerepelt, kezdve önálló csoportjuk megeremtésétől a rendszeres üzemlátogatásokig, az országos nyá-

ri tárlat és kisebb tárlatok, kiállítások rendezésének előkészületeitől a felszabadulási pályázatig. A sokoldalú foglalkozás és törődés most aztán meghozta a várt eredményt, amely elsősorban annak tulajdonítható, hogy képzőművészeink szinte kivétel nélkül tartalmaznak kapcsolatokat teremtetek az üzemek és termelőszövetkezetek életével, míg ugyanez nem mondható el az írók mindegyikéről.

A képzőművészek helyesen és jól értelmelték a »mát«. Ezt nemcsak a teljes pályadíjak odaítélése bizonyítja, noha az is sokat mond művekben és új tehetségekben. A pályázatra beküldött 160 alkotás tematikája, a reális ábrázolásmódra való törekvés — a kor jobb megértése és annak követelménye szől most a szegedi képzőművészek mellett. A valóságot most már nemcsak csendletekben látják, hanem a közvetlen alkotómunka belső és külső ábrázolásában. Elmondhatjuk, hogy a szegedi képzőművészeti életben nagy lépés történt előre, s a korábbi befelőlfordulás már nem jellemző rá. S ez a lépés bizonyára országos viszonylatban is visszhangra talál majd, hiszen az élet közelségét bizonyítja a vásznon Bánszky »Aszfaltozó«-ja, Dér »Ifjúági brigád«-ja, Cs. Pataj »Épül a megyeháza«-ja, Veres »Politechnikai műhely«-e, Vinkler »Építkezés«-e, Vincze linomészei, Kopasz Márta plakáttervei és így tovább sorolhatnánk a neveket és műveket, pedig ezeket az alkotásokat nem is díjazták. Voltak náluk még jobbak: a 160 alkotás közül annyi, hogy egy gazdag tartalmú kiállításra nem volt nehéz kiválogatni hatvan képet.

Meglepetés és öröm is ez, ürmön viszont az, hogy ugyanez a dicsőret nem mondható el a szegedi írókról és költőkről, noha Gazsó István személyében új prózaírótehetséggel találkozunk, aki bizonyára nemcsak háromkötetes regényt ír majd — bár az is jó és kell —, hanem kisebb lélegzetű műveket is tesz ezután a szerkesztőségek asztalára. A szegedi írók most elmaradtak, tavaly viszont ők tettek ki magukért. Ez ugyan vigasz, de jobb lenne a harmonikuság, a kiegyensúlyozottság, az erők és művek jobb elosztása, talán megfelelőbb alkotómódszer is, több önbizalom és a bizalom jobb megbecsülése, jobb időbeosztás, hogy jusson elegendő idő az alkotásra, mindezeket pedig az élet, a mindennapi élet témáira, valahogy úgy, ahogy most ezt a képzőművésztettek tették teljes felelősséggel, teljes hivatástudattal.